

מי שדה נשוי פרק עשירי כתובות צב

עין משפט טר מצוה

יד א ב מו' ס'ט מ'ל
מכירה ה'י סמג
לחין קפ טו'טע ח"מ
ס'י רכו סעיף ג :
פו ד מו'י פ"ה מ'ל
מלוה ולוה ס'י סמג
עשין ד' טור ח"מ
סימן קא :
פו ה מו'י ט'ס ס'י ס
סמג ס'סו'טע ח"מ
ס'י ק' סעיף א :
זו ו מו'י פ"ט מ'ל
מלוה ולוה ס'י סמג
סמג עשין ד' טו'טע
ס'י ק' סעיף א :

הוספות ר"ד

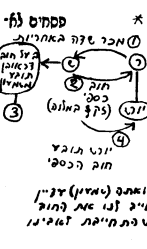
אמר רב"ח ראונו
שכבר שרה לשמעון שלא
באחריות וחזר שמעון
ומכרה לראובן באחריות
ואתאב"ח דראובן וקפ"ר
לי' מיה דנא הוא דאזיל
שפעו ופספי לראובן
באחריות וזו דראובן
שוהה שפ"ר קודם
למכירתה ראשונה שכבר
ראובן לשמעון ואילו בא
ומצאה ביד שמעון ל"ג
דהוה סרף ליה אמר
רב"ח דנא דאזיל
שפעו ופספי לי' שאילו
מכרה שמעון זה לאחר
באחריות ובא ב"ח
דראובן וספחה סמג
היה שמעון מצוה ועל
דאובן לא יוכל לחזור
שרהי שלא באחריות
לקחה ממנו כד בשמכרה
לראובן עמ"ס יצה"ל :
א"ל רבא נהי דאחריות
דעלמא קב"ל עליה
אחריות דנפשיה קביל
עליהו ח"ל ה' העוררים
עליו שלא מחמתו קבל
עליו אבל צעירי הבא לו
מחמתו לא קבל עליו
ועוד רבא בראובן
שירש שרה מעיקב
ומכרה לשמעון שלא
באחריות וחזר ומכרה
לראובן באחריות ואתא
ב"ח דיעקב וקפ"ר לה
מיה דנא הוא דאזיל
שפעו ופספי ליה ב"ח
באחריות וזו דראובן
לשמעון אנו ומסלפלי
שבק אבון נכד ומסלפלי
[דיתמי] ל"ב"ח לא
משמעדי אמר רבא ואי
פיקח הוא שמעון מנבי
לי' נה"ל והדר בני
המנייהו מדר"ג דאר"ג בני
אר"כ איתומים שגבו
קרקע בחוב אביהם ב"ח
גובה איתח מהו פ"י
כיון דהוה משעבד
לאבותרו כאילו ובגא
ספרא אבל השתא חזק
דמסלפלי
משמעדי ל"ב"ח ואע"ג
קד"ל דהיכא דאית לי'
ווי ללוה לא מצי
למלוק ל"ב"ח בקרקע
הבא שאני משום דא"ל
סאני פסריתו נפשיהו
משלשוי משום דלית
לנו קרקע אנו עבידנא
סילתא דתתני לנו ורו
דאב"ר לרו אחי ארעא
משעבדא ליהיכו
וישעבדא נפי ליהיכו
מ"ג : אמר רבא ראונו
שכבר כל שריתיו
לשמעון שמעון וסמג
שרה אחת ללוויא ב"ח
דראובן רצה מזה גובה
רצה מזה גובה וליא
אלא דובן בעינתא אבל
ובין יצוורת ועוד לא

זקפו במלוה לא מלי אמרי בני רחובן לשמעון מידי דחשבינן הקך מעות
כאלו הן מוחזין בידו במשכון תחת השדה אם יטרפה ממנו וא"כ אתי
שפיר דנקט באחריות דשלא באחריות אין חילוק בין זקפו ללא זקפו
ואפי' אם ה"ל דזקפו לאו דזקפו ולא דזקפו ולא דזקפו ולא דזקפו
שנתקיים המכר דכל זמן דעילי ופסיק
אזוי אין המכר קיים וכזקפו עליו
במלוה תו לא עילי ופסיק אזוי ולא
הוה לריד למימר אלא ונתקיים המכר
ותו לא אפי"ה אומר רבי דאליטריד
למינקט באחריות דאי שלא באחריות
לא הוה שמעון מיהא אלא מאי
דשמעין ממתי' דמה שאין הלוקח
רשאי לתת המעות ל"ב"ח מתני' היא
צ"ב הכותב (נשל פד-) ר"ע אומר אין
מרחמין בדין אלא ינתנו ליורשים
שכונן לריכין שבעה ואין היורשים
לריכין שבעה אבל השתא קמ"ל
אע"פ שהוא מוחזק בן וס"ל יעכבס
לעלמו תחת אחריות שאביהן חייב
אפי' הכי לא יעכבס דמטלתי דיתמי
גינהו ועוד נראה לרבי דוקף במלוה
דזקף דאי לאו הכי מאי קאמר דינא
הוא דלמרי ליה בני רחובן לשמעון
מטלתי שבק חביו נכד עד כאן לא
קאמר ר"ע ינתנו ליורשים אלא משום
דכונן לריכין שבעה ואין היורשים
לריכין שבעה הא אי אחרים נמי לא
הוו לריכין שבעה משמע דמורה
שיטתו לאחרים והכא האי לוקח מאי
שבעה לריד הא ליכא למימר הכא
שמה התפסו לרבי דכל זמן שמעות
המקח בידו עדיין למה יתפסו אחרים
דחתיהם הלכך נקט זקפו במלוה
דחזיל וזקפו במלוה איכא דמיתא
טפי שמה התפסו לרבי שיעכבס
יערפוה ממנו דהך מלוה ישאל ממנו
כל שעה שירלה שיחובו עליו שטר
מלוה אבל לא זקפו ליכא למיחש לשמא התפסו לרבי וליכא שבעה
והזיל וכן לא מלי יתמי למימר ליה ולא מידי . מ"ל . ותימה הואיל ולא
זקפו ליכא למיחש לרבי א"כ למאן דמפרש שטמא בערינן פרק שוס
היתומים (דף כג:) דאין נזקקין לנכסי יתומים קטנים אלא"כ שוס
אולת בזה משום לרבי משמחת לה דנזקקין כמו רחובן שמכר שדה
לשמעון באחריות ולא זקפו עליו במלוה ומת ושלם שמעון המעות
ליתומים וא"כ מאלת שאינה שלו הרי עכשו חוזר על היתומים
ונזקקין הואיל ולא חיישין לרבי ואמר לי רבי כהי דביתומים
גדולים לא הוה חיישין לרבי כה"ג ביתומים קטנים חיישין טפי :
ופייסיה ב"ח : אומר רבי דרבותא הוא לא מבעיא היכא דלא
פייסיה דהוה יכול לנכב המעות אלא אפי' שישמע
דס"א הרי פרע חוב שלהם וסילק בעל חוב זה מעליהן קא משמע
לן דאפי"ה אמרי ליה אן מטללין כ' : **אי** פיקח אידך מגבי להו
ינהייהו וכו' . מלך יש להוכיח דאמ"ג דלמרי לעיל בפרק הכותב
(דף פו) דדינו דבעל חוב בזוי היכא דלית ליה זוזי מ"מ אם הפסיד
הלוה בפק לא יתן לו זוזי כגון הבא דמלי מגבי להו קרקע ואיני
עושה שטר כדין : **ראובן** שמכר כל שדותיו לשמעון פ"י בקונטרס
בשטר אחד דבשני שטרות . לא אמרי' ר"ה מזה גובה ר"ה מזה גובה
משום דאזי יוכל לגבות מלי א"כ לקח משמעון אותה שקנה באחרונה
מרחובן דאי לקח אחת מאותן שלפני האחרונה לא גבי בעל חוב מלי
דל"ל הניח לך שמעון מקום לגבות הימנו כשקנה את שלי מרחובן
ומשעה שקנה שמעון כשחלק שיעבודך ונשאר שיעבודך על הנותנות
ומכאן מנכסין משועבדים במקום שיששם בני חורין ואפי' הן יצוורת משום תקנה
דזקף בשטר א' אבל בשני שטרות ולקח שמעון יצוורת באחרונה ולי לקח משמעון אותה שלפני האחרונה אינו יכול לגבות מלי דל"ל להכי טרתי
וזני ארעא דלא חויא למיקס קמך דודאי אם היו כולם ביד שמעון האחרונה שהיא יצוורת היה מגבה לו וכן לקח שמעון עידיה
באחרונה ולקח לוי אותה עידיה אינו יכול לגבות מלי אותה עידיה מהאי טעמא דלהכי טרתי וזני ארעא דלא חויא לך דודאי אם היו
כולם ביד שמעון הבינונית והיצוורת שלקח לפני האחרונה שהיא עידיה היה מגבה לו והיה השטרות בידו כמפרש טעמא דב"ק (סג) וכן
אם זני בדינוית שבק בינונית יכול לומר אהתי לך מקום לגבות ממנו אע"פ שלקח שבעני האחרונה בענין האחרונה עידיה והראשונה שלקח לוי בינונית
ר"ה מזה גובה אפי' בשני שטרות ואע"פ שלקח לוי משמעון אותה שלפני האחרונה וזני ארעא דלא חויא לך : **רצה** מזה גובה ר"ה מזה גובה . ואע"ג
ולא שבק בינונית דמיתה ולא מלי למימר השתא טרתי וזני ארעא דלא חויא לך : הן יצוורת הכא שאני דליכא בני חורין כלל וכוליה
דלמרינן אין נפרעים מנכסין משועבדים במקום שיש נכסין בני חורין ואפי' הן יצוורת הכא שאני דליכא בני חורין כלל וכוליה
משועבדים ינהו שרי זה הב"ח בא מכה רחובן :

ואתא בעל חוב דראובן וקפ"ר ליה ביניה
דינא הוא דאזיל שמעון ומפצי ליה **אי** רבא
נהי דאחריות דעלמא קביל עליה אחריות
דנפשיה כ' קביל עליה וזמורה **לא** **בראובן**
שירש שדה **מעיקב ומכרה לשמעון** שלא
באחריות ואחא שמעון ומכרה לראובן
באחריות ואחא בעל חוב **מעיקב** וקפ"ר ליה
מינה דינא הוא דאזיל שמעון ומפצי ליה
מינה **כאי** מעמא בעל חוב דיעקב כבעל
חוב דעלמא דמי *אמר רבי **בר המא** **ראובן**
שמכר שדה לשמעון באחריות וקפ"ר עליו
במלוה וזמ"ת ראונו ואחא בעל חוב דראובן
וקפ"ר לה משמעון ופייסיה בזוי דינא הוא
דאמרי ליה בני רחובן **אנו** **מסלפלי** **שבק**
אבון נכד ומסלפלי דיתמי לבעל חוב לא
משמעדי אמר רבא **אי** פיקח אידך **מגבי**
להו נהייהו ארעא והדר גבי לה מיניהו
כרב נחמן דאמר **רב נחמן** אמר *כיבה בר
אבוה **יתומים** שגבו קרקע בחובת אביהן
בעל חוב חזר וגובה אותה מהן *אמר ר' **ה**
ראובן שמכר כל שדותיו לשמעון וחזר
שמעון ומכר שדה אחת ללווי ואחא בעל
חוב דראובן רצה מזה גובה רצה מזה גובה
ולא אמרן אלא רובה בינונית אבל זבנה
עידית וחברית מצי אמר ליה להכי טרתי
ובני ארעא דלא חויא לך **ובניונית** נמי לא
אמרן אלא דלא שבק בינונית **דכוותה** ,
אבל

בדמי המעות והדר גבי מנייהו בשביל אחריות אביהם ולא מלי למימר
לא ירשנו קרקע זו ומנייהו אלא לקחתהו במעות דלמור לה"ע" שיעוד
חוב אביהם קרקע זה ובעי האי לכס כירושת קרקע שלקח אביהם
בזו"י : ב"ח . של אביהם : חוזר וגובה אותה מהם . כאלו נפלה
להם ממש כירושת : כל שדומי . בשטר אחד , דבשני שטרות אין
גובין מלי אלא א"כ לקח משמעון אותה שלקח מרחובן באחרונה
דמלי א"ל הניח לך שמעון מקום לגבות הימנו כשלקח את זו ואין
זו בשעבודך דאין נפרעין מנכסין משועבדים במקום שיש בני
חורין : **ר"ה מזה גובה ר"ה מזה גובה** . וכדמסיים הואיל דזבן לוי
משמעון בינונית ששעבד בעל חוב עליה ולא שבק בינונית משל
רחובן אלא שמעון הלכך **ר"ה לגבות משמעון** עידיה גובה ר"ה
ליה אחת לקחת כל השדות וכנסת תחת רחובן להשעבד לזבני
וכל זמן שאחא משל רחובן אלך כלום לא אטרית את לוי שהגית
לי מקום לגבות **ר"ה מלי גובה** כגון אם לא ימלא אלא שמעון משל
רחובן אלא יצוורת גובה בינונית מלי א"כ לקחת את שעבדי בינונית
שני מוטל עליה ור"ה דלילו לקחה לוי לבינונית זו מרחובן והגית
חללו יצוורת לא היה יכול בעל חוב דראובן לחזור על לוי כדנתן
אין נפרעין מנכסין משועבדים במקום שיש בני חורין ואפי' הן
יצוורת"ה הם הוא דראובן בעל חוב הוא ואומר רבנן מפני תקון
העולם כל זמן שיש אלא בעל חוב כדי חוב לא יטרקו לקוחות
אבל כאן שמעון לאו חובו הוא ואף עליו מכה ע"פ"ה הוא בא :

ולא נהיה לרבי דמלי שמעון למימר ליה מ"ט אומר רבנן אין נפרעין מנכסין משועבדים במקום שיששם בני חורין ואפי' הן יצוורת משום תקנה
דלוקח ראשון אלא בכך תקנה לא ניחא לי כדברא בפ"ק דב"ק (דף ה) הלכך מלי לפרש בשני שטרות ובזוטר מ"ר . ולי נראה כפירוש הקונטרס
דזקף בשטר א' אבל בשני שטרות ולקח שמעון יצוורת באחרונה ולי לקח משמעון אותה שלפני האחרונה אינו יכול לגבות מלי דל"ל להכי טרתי
וזני ארעא דלא חויא למיקס קמך דודאי אם היו כולם ביד שמעון האחרונה שהיא יצוורת היה מגבה לו וכן לקח שמעון עידיה
באחרונה ולקח לוי אותה עידיה אינו יכול לגבות מלי אותה עידיה מהאי טעמא דלהכי טרתי וזני ארעא דלא חויא לך דודאי אם היו
כולם ביד שמעון הבינונית והיצוורת שלקח לפני האחרונה שהיא עידיה היה מגבה לו והיה השטרות בידו כמפרש טעמא דב"ק (סג) וכן
אם זני בדינוית שבק בינונית יכול לומר אהתי לך מקום לגבות ממנו אע"פ שלקח שבעני האחרונה בענין האחרונה עידיה והראשונה שלקח לוי בינונית
ר"ה מזה גובה אפי' בשני שטרות ואע"פ שלקח לוי משמעון אותה שלפני האחרונה וזני ארעא דלא חויא לך : **רצה** מזה גובה ר"ה מזה גובה . ואע"ג
ולא שבק בינונית דמיתה ולא מלי למימר השתא טרתי וזני ארעא דלא חויא לך : הן יצוורת הכא שאני דליכא בני חורין כלל וכוליה
דלמרינן אין נפרעים מנכסין משועבדים במקום שיש נכסין בני חורין ואפי' הן יצוורת הכא שאני דליכא בני חורין כלל וכוליה
משועבדים ינהו שרי זה הב"ח בא מכה רחובן :

סמ"ס הל'
מכר שדה באר"ח
חוב ק"ס
חוב ק"ס
חוב ק"ס
חוב ק"ס
חוב ק"ס

ואתא (יחזיקו) דני'
חייב ז' א"ל חוב
ט' ב"ח חוב

ע"ס לקח ק"י ב"ב קס"י
כ"ק פ"ט

* וי"ל כ"ס
* וי"ל כ"ס
* וי"ל כ"ס

* וי"ל כ"ס
* וי"ל כ"ס
* וי"ל כ"ס